

ҚАРОРИ
QARORI
Тошкент ш.
Toshkent sh.

2024 йил 27 январь

№ VII-3

**Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Хотин-қизлар кенгашининг
янги таҳрирдаги Низоми ва кенгаш таркибини тасдиқлаш тўғрисида**

Сўнги йилларда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев раҳбарлигида мамлакатимизда оилаларни мустаҳкамлаш, хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ва бандлигини ошириш, тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш, гендер тенглигини таъминлаш, ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқлари ҳимоясини кучайтириш, муносиб меҳнат ва турмуш шароитларини яратиш, саломатлигини мустаҳкамлаш каби йўналишларда кенг кўламли ислохотлар амалга оширилди ва ҳозирги кунда ўз самарасини кўрсатмоқда.

Хотин-қизларнинг раҳбар лавозимлардаги улуши **35 фоизга** етди, 2022-2023 йиллар давомида **398 минг нафар хотин-қизларнинг бандлиги таъминланди**, аёллар тадбиркорлиги дастурлари доирасида биргина 2023 йилда **225 мингдан зиёд** лойиҳаларга **4,4 триллион сўмга** яқин кредит, **40 мингга** яқин хотин-қизларга жами **179,1 миллиард сўм** субсидия ажратилди.

2020 йилдан йўлга қўйилган, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раиси Қ.Рафиков раҳбарлик қилиб келаётган **“Хотин-қизлар муаммоларини тизимли равишда ҳал этиш ва уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича республика комиссияси”** масъуллигидаги **“Аёллар дафтари”** тизими орқали қарийб **2,5 миллиондан ортиқ хотин-қизларга** ижтимоий-иқтисодий, тиббий, ҳуқуқий ва психологик кўмаклар берилди ва бу мақсадлар учун **5.1 триллион сўмдан зиёд маблағ йўналтирилди**.

Янги Ўзбекистонимизда амалга оширилаётган юқоридаги ислохотларда Ўзбекистон касаба уюшмаларининг фаол иштирокини йўлга қўйиш, тизимдаги **34 минг 630 та** бошланғич ташилотлардаги **6 миллиондан** зиёд касаба уюшма аъзоларнинг салкам **49 фоизини** хотин-қизлар ташкил этишини эътиборга олган ҳолда **барча бўғиндаги касаба уюшмалари ташкилотларининг хотин-қизлар билан ишлаш соҳасидаги фаолиятини янада такомиллаштириш ва кучайтириш** мақсадида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Бош кенгаши қарор қилади:

1. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси **“Хотин-қизлар кенгашининг янги таҳрирдаги Низоми”** 1-иловага, Хотин-қизлар кенгашининг таркиби 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши раиси ўринбосари **Тохтаева Гузаль Кашибовна** Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси **Хотин-қизлар кенгаши раиси** этиб сайланганлиги инобатга олинсин.

3. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Хотин-қизлар кенгаши
(Г.Тохтаева):

- Кенгаш фаолиятини мазкур қарорнинг 1-илоvasи билан тасдиқланган Низом асосида юритилишини;

- барча бўғиндаги Хотин-қизлар кенгашлари фаолиятини йўлга қўйиш ва олиб борилишида яқиндан амалий ёрдам кўрсатиб боришни тизимли йўлга қўйилишини;

- хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилишдаги Кенгаш фаолияти тўғрисида Федерация Бош кенгаши ҳамда Ижроия қўмитасига ахборот бериб борилишини таъминласин.

4. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг 2012 йил 27 июль “Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг Хотин-қизлар кенгашини ташкил этиш тўғрисида”ги 5-3-сонли қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Мазкур қарор бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раиси ўринбосари А.Абдумухторов зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси раиси

К.Рафиқов

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Хотин-қизлар кенгаши

Н И З О М И

- I. Умумий қоидалар
- II. Кенгашнинг асосий вазифалари
- III. Кенгашнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари
- IV. Кенгаш фаолиятини ташкил этиш

I. Умумий қоидалар

1.1. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Хотин-қизлар кенгаши (кейинги ўринларда "Кенгаш" деб аталади) мулкчилик шаклидан қатъий назар барча корхона, ташкилот, муассасаларда имзоланадиган жамоа шартномаларига хотин-қизларга хавфсиз меҳнат, дам олиш шароитлари яратиб берилиши, меҳнатига муносиб ҳақ тўланиши, кўшимча имтиёзлар берилиши, ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, маданий-маърифий йўналишдаги тадбирларда иштирок этиш учун имкониятларини кенгайтирилиши масалалари киритилишига эришиш ва уларнинг бажарилиши устидан жамоатчилик назоратини олиб боришда Касаба уюшмалари Федерациясининг иштирокини таъминлаш мақсадида ташкил этилади.

1.2. Кенгаш ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, "Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятлар кафолатлари тўғрисида"ги, "Хотин-қизларнинг тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида"ги, "Касаба уюшмалари тўғрисида"ги қонунлари, БМТнинг "Хотин-қизларни камситишнинг барча шакллариغا барҳам бериш тўғрисида"ги Конвенцияси, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Устави, Федерация қурултойлари, Федерация Бош кенгаши (кейинги ўринларда – Бош кенгаш) ва Ижроия кўмитаси (кейинги ўринларда – Ижроия кўмита) қарорларига ҳамда мазкур Низомга амал қилади.

1.3. Кенгаш Низомини тасдиқлаш, шунингдек Кенгаш таркибини, раис ва раис ўринбосарини, масъул котибини сайлаш Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Бош кенгаши қарори билан амалга оширилади.

Бош кенгаш мажлислари оралиғида Кенгаш Низоми ва таркибига (кўпи билан таркибнинг 30 фоиздан ошмаган қисмини, жумладан Кенгаш раиси ва раис ўринбосарини, котибини алмаштириш) ўзгартишлар киритиш Федерация Ижроия кўмитаси томонидан амалга оширилиши мумкин.

1.4. Кенгаш жамоатчилик асосида иш юритади ҳамда ўз фаолияти юзасидан Бош кенгаш ва Ижроия кўмита олдида ҳисобот беради.

1.5. Тармоқ касаба уюшмалари Республика, ҳудудий (Қорақалпоғистон, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туман, шаҳар кенгашларида (бўлинмаларида), Федерациянинг ҳудудий Кенгашларида, барча бошланғич касаба уюшма ташкилотларида Хотин-қизлар комиссиялари тузилади ва улар тўғрисидаги Низомлар тегишли касаба уюшмаси органи томонидан тасдиқланади.

II. Кенгашнинг асосий вазифалари

2.1. Жамоа шартномалари ва келишувларини гендер экспертизадан ўтказиш, жамоа шартномалари ва келишувларига хотин-қизлар меҳнатини тартибга солиш хусусиятларини ва уларга имтиёзлар берилишини назарда тутувчи меъёрлар киритилишига эришиш ва улар бажарилиши устидан жамоатчилик назоратини ўрнатиш.

2.2. Қонунлар, меъёрий ҳужжатлар, жамоа келишувлари ва шартномалари асосида хотин-қизларга берилган қафолат ва имтиёзларнинг амалдаги ижросини назорат қилиш.

2.3. Корхона, ташкилот ва муассасаларда аёллар гигиена хоналарини ташкил этиш бўйича жамоатчилик назоратини ўрнатиш.

2.4. Хотин-қизлар манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар ижросини ўрганиш ва қонунларга риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини олиб бориш.

2.5. Хотин-қизларнинг саломатлигига салбий таъсир кўрсатувчи ҳолатларнинг олдини олиш юзасидан таклифларни тайёрлаш ҳамда тегишли мутасадди ташкилотларга киритиш, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга кўмаклашиш.

2.6. Ҳомиладор аёлларга ҳомиладорлик ва туғиш нафақалари тўланиши устидан жамоатчилик назоратини йўлга қўйиш.

2.7. Хотин-қизларга меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, иш билан таъминланиш ҳамда хавфсиз меҳнат шароитларида, нисбатан кўпроқ иш ҳақи тўланадиган, масъулиятли ишларда фаолият кўрсатишлари учун яратилаётган имкониятларни янада кенгайтиришга кўмаклашиш.

2.8. Хотин-қизларнинг, хусусан, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йўналишида барпо этилаётган янги иш ўринларида меҳнат қилаётган тадбиркор аёлларнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатлари ҳимоясини таъминлаш, уларга муносиб меҳнат шароитлари яратилишида кўмаклашиш.

2.9. Жойларда хотин-қизларнинг ҳуқуқий маданиятини ва саводхонлигини ошириб бориш ишларида иштирок этиш.

2.10. Хотин-қизларнинг оила ва ижтимоий ҳаётда муносиб ўринга эга бўлишлари, фарзанд тарбияси ва ҳаётимизнинг турли жабҳаларидаги фаолиятларини бир-бирига уйғун ҳолда олиб боришлари учун зарур шарт-шароитлар яратилишига кўмаклашиш.

2.11. Ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган хотин-қизларнинг, хусусан, кам таъминланган, кўп болали, боқувчисини йўқотган, ногирон аёлларнинг ижтимоий-

иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатлари ҳимоясини кучайтиришда, шунингдек, жазони ўташ жойларидан қайтган аёлларнинг жамиятда ўз ўринларини топишларида кўмаклашиш.

2.12. Жисмоний ва юридик шахсларнинг хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларнинг бузилишига доир мурожаатларини кўриб чиқиш ҳамда уларни тиклаш бўйича чоралар кўришда иштирок этиш.

2.13. Мулк шаклидан қатъий назар барча корхона, ташкилот ва муассасаларда хотин-қизлар учун квоталанган иш ўринлари бўлиши устидан жамоатчилик назоратини ўрнатиш.

2.14. Иш берувчилар томонидан хотин-қизларнинг сихатгоҳларда соғломлаштирилиши масалаларига эътиборни кучайтирилишига эришиш.

2.15. Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг муаммоларини ўрганиш ва бартараф этилишга кўмаклашиш, оилаларидаги ижтимоий-маънавий муҳитини яхшилаш, уларнинг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий фаоллигини, ҳуқуқий, маънавий, интеллектуал билимларини ошириш соҳасидаги давлат дастурларини ишлаб чиқишда иштирок этиш.

2.16. Хотин-қизларнинг жамиятдаги, меҳнат жамоасидаги ўрни мустаҳкамланишига, жамиятда рўй бераётган муҳим янгиланиш ва ўзгаришларда фаол иштирок этишлари учун зарур шарт-шароитлар яратилишига эришиш.

2.17. Хотин-қизларда миллий ва маънавий қадриятларга садоқат ҳиссини ривожлантириш, уларнинг маданий-маърифий ва маънавий савияларини юксалтириш, аёллар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этишга кўмаклашиш.

2.18. Гармоқ касаба уюшмалари Республика кенгашлари, Касаба уюшмалари Федерациясининг Қорақалпоғистон, Тошкент шаҳар ва вилоятлар кенгашлари қошидаги Хотин-қизлар комиссиялари фаолиятини мувофиқлаштириб ва йўналтириб бориш.

2.19. Кенгаш номига хотин-қизлардан келган хат, ариза ва шикоятларни ваколатлари доирасида ўз вақтида кўриб чиқиш ва таҳлил этиб бориш.

2.20. Кенгашнинг вазифалари қуйидагилар орқали амалга оширилади:

иш жойларида хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатлари ҳимояси таъминланиши, жамоа келишувлари ва шартномаларида улар учун белгиланган имтиёзлар тўлиқ берилиши устидан танлов асосида мониторинг ўтказиш;

ҳудудларда касаба уюшмалари ташкилотлари фаолиятини ўрганиш ва амалий ёрдам кўрсатиш бўйича ишчи гуруҳлар таркибига Хотин-қизлар кенгаши вакилларини киритиш юзасидан таклифлар бериш, ўрганиш ва амалий ёрдам кўрсатиш жараёнида тўпланган маълумотларни таҳлил қилиш ва аъзо ташкилотларга тегишли тавсияларни йўллаш;

касаба уюшмалари органларидан олинаётган маълумот, ахборотларни таҳлил қилиб бориш, таҳлиллар асосида Бош кенгаш ва Ижроия қўмига таклифларни киритиш;

аъзо ва тизимдаги ташкилотларнинг Хотин-қизлар комиссиялари фаолиятида фойдаланишлари учун услубий қўлланмаларни ишлаб чиқиш ва жойларга етказиш;

аъзо ва тизимдаги ташкилотлар, мутасадди идоралар билан ҳамкорликда жойларда ўқув-семинарларни ташкил этиш;

хотин-қизлар манфаатларига оид Қонунлар, уларга ўзгартиришлар, Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари, Ҳукумат қарорларини мунтазам таҳлил қилиб бориш, амалиётга татбиқ этиш юзасидан Бош кенгаш, Ижроия қўмига таклифларни киритиш;

хотин-қизларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш билан шуғулланувчи давлат, нодавлат ташкилотлари билан ўзаро ахборот алмашиш, ҳамкорликда тадбирлар ташкил этиш;

халқаро касаба уюшмалари ташкилотларининг хотин-қизлар манфаатларини ифода этиш йўналишидаги фаолиятларини ўрганиш, тажриба алмашиш, ўзаро ҳамкорлик қилиш.

III. Кенгашнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

3.1. Иш жойларида хотин-қизларнинг ижтимоий-иктисодий ва ҳуқуқий манфаатлари ҳимояси таъминланишини ўрганиш, Кенгаш мажлисларида кўриб бориш, касаба уюшма ва хўжалик органларидан, Федерация аппаратининг бўлимларидан кўрилатган масалаларга оид маълумотларни олиш.

3.2. Кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилиш, камчиликларни бартараф этиш юзасидан касаба уюшмалари органларига тавсияларни йўллаш;

3.3. Кенгаш мажлисларига, зарур ҳолда, кўрилатган масала бўйича касаба уюшмалари органлари раҳбарларини таклиф этиш.

3.4. Кенгаш томонидан жойларда хотин-қизлар манфаатига оид масалаларни ўрганишга Федерация аппаратининг масъул ходимларини жалб этиш юзасидан Федерация раисига таклифларни киритиш.

3.5. Жамоа шартномалари ва келишувларини тайёрлаш ҳамда назоратини олиб бориш, уларни экспертизадан ўтказиш бўйича комиссиялар таркибига Кенгаш аъзоларини киритиш юзасидан тегишли касаба уюшма органи раҳбарига таклифларни йўллаш.

3.6. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига аъзо ва тизимдаги ташкилотларнинг Хотин-қизлар комиссиялари ишини ва улар фаолиятида юзага келадиган муаммоларни ўрганиш, таҳлил этиб бориш ва зарур ҳолларда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Бош кенгаши ва Ижроия қўмитасига бу борадаги фаолиятни такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритиш ҳамда тегишли қарорлар лойиҳаларининг тайёрланишида иштирок этиш.

3.7. Кенгаш ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси қонунлари, тизимда Кенгаш фаолиятига оид амалда бўлган идоравий меъёрий ҳужжатлар, Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси уставига риоя этишга мажбур.

IV. Кенгаш фаолиятини ташкил этиш

4.1. Кенгаш мажлислари заруратга қараб, лекин бир йилда камида бир мартаба ўтказилади.

4.2. Кенгаш қарорлари очиқ овоз бериш йўли билан қабул қилинади. Кенгаш мажлисида аъзоларнинг 2/3 қисми иштирок этганда ҳуқуқли, қарорлар мажлис қатнашчиларининг ярмидан кўпроғи қўллаб овоз берганда қабул қилинган ҳисобланади.

4.3. Кенгаш ўзи тасдиқлаган иш режаси асосида иш олиб боради.

4.4. Кенгаш фаолиятининг молиявий таъминоти Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси томонидан ажратилган маблағлар доирасида белгиланади.

Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси Бош кенгашининг
2024 йил "27" январь даги
VII-3 -сонли қарорига 2-илова

**Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг
Хотин-қизлар кенгаши таркиби**

1.	Тохтаева Гўзал Кашибовна	-	Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши раиси ўринбосари, Хотин-қизлар кенгаши раиси
2.	Акбарова Фарида Шорахимовна	-	Бўстон санаторийси раҳбари, Хотин-қизлар кенгаши раиси ўринбосари
3.	Рахманова Эътиборхон Абдурауфовна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси аппаратининг Маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлими бош мутахассиси, Хотин-қизлар кенгаши котиби
4.	Гаибназарова Нодира Баходиржоновна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси аппаратининг Мехнатни муҳофаза қилиш бўлими мудир
5.	Хакимова Гавхар Рўзиевна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Умумий бўлим мудир
6.	Набиева Ирода Эркиновна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Даволаш профилактика маркази бош шифокори
7.	Тоғаева Назира Маманазаровна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Навоий вилояти Кенгаши раиси
8.	Курбанбаева Гулсара Ахмедовна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Хоразм вилояти Кенгаши раиси
9.	Алимджанова Нигора Адхамовна	-	Ўзбекистон кимё ва фармацевтика ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгаши раиси
10.	Қозихонова Орзигул Мўйдиновна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Фарғона вилояти Кенгаши раиси ўринбосари
11.	Ақромова Адолат Аслоновна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Бухоро вилояти Кенгаши раиси ўринбосари
12.	Ильмурадова Гулнора Рейпназаровна	-	Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Қорақалпоғистон Кенгаши Ташкилий ишлар бўлими мудир
13.	Кадирова Муяссар Джумаевна	-	Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Сурхондарё вилоят кенгаши раиси
14.	Бегимкулова Шохида Базарбаевна	-	Ўзбекистон агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши аппаратининг бўлим мудир
15.	Скопина Лариса Станиславовна	-	"Uzbekistan airways techniks" авиакорхонаси касаба уюшмаси кўмитаси раиси
16.	Турикова Лазокат Машрабовна	-	Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши аппаратининг бош мутахассиси